

AZ ERDŐ

AZ 1862-BEN ALAPÍTOTT ERDÉSZETI LAPOK 108. ÉVFOLYAMA

1973. DECEMBER • XXII. ÉVFOLYAM 12. SZÁM

TARTALOM:

„A fagazdaság közgazdasági kérdései” a Gazdaságtani Szakosztály konferenciája	529
Megnyitó	529
Dr. Madas András: A hosszútávú tervezés közgazdasági alapjai	531
Váradi Géza: Ágazati rendszerre épülő közép- és rövidtávú tervezés	539
Halász Aladár: A vállalati tevékenység közgazdasági szabályozása	545
Dr. Keresztési Béla: A közgazdasági kutatások összhangjának megteremtése a fagazdaság területén	551
Herneczki István: Szervezés és gazdálkodás	554
Dr. Nagy László: A vállalati tervezés fejlesztésének kérdése	555
Vida László: A fatermesztés vállalati hatékonyságának fokozása	558
Dr. Szabó Károly: A fűrészipar, a feldolgozás gazdaságossága	560
Dr. Márkus László: Milyenek a munkahelyi vezetők?	564
Ilyés Benjámin: A hálóstervezési eljárások erdőgazdasági alkalmazásának lehetőségei	565
Kotány György: Az üzem- és munkaszervezés mint a termelékenységfokozás eszköze	566
Király László: A vállalati, ágazati szintű információs rendszer, és az elektronikus adatfeldolgozás	568
Hozzászólások és zárzó	570
Címlepton: Nemzetközi lucfenyő származási kísérleti telepítés a Mátrában (Foto MTI)	
Hállapon: Az úttörők hagyományos karácsonyfájának felállítása az országgházban (Foto MTI)	

СОДЕРЖАНИЕ

„Экономические вопросы лесного хозяйства”, конференция Отделения экономики	529
Dr. Madas A.: Экономические основы долгосрочного планирования	531
Váradi G.: Средне- и краткосрочное планирование, основанное на отраслевой системе	539
Halász A.: Экономическое регулирование деятельности предприятий	545
Dr. Keresztési B.: Создание согласованности исследований по экономике	551
Herneczki I.: Организация и хозяйство	554
Dr. Nagy L.: Вопросы развития планирования на предприятиях	555
Vida L.: Повышение эффективности предприятий по выращиванию леса	558
Dr. Szabó K.: Экономичность лесопильной промышленности переработки древесины	560
Dr. Márkus L.: Каковы руководители рабочими местами?	564
Ilyés B.: Возможности лесохозяйственного применения приемов по сетевому планированию	565
Kotány Gy.: Организация производства и труда, как средство повышения производительности	566
Király L.: Система информации на уровне предприятия, отрасли и переработка данных с помощью электронной техники	568
Прения и заключительное слово	570

CONTENTS

„ECONOMIC PROBLEMS OF THE TIMBER ECONOMY”, on the conference organized by the economic section of the National Forestry Association	529
Dr. Madas, A.: The economic basis of long-term planning	531
Váradi, G.: Medium- and long-term planning based upon the interrelations between the economic branches	539
Halász, A.: Economic regulation of the companies' activity	545
Dr. Keresztési, B.: Harmonization of the research activities in the field of economy	551
Herneczki, I.: Organization and management	554
Dr. Nagy, L.: Some aspects on improving the companies' planning work	555
Vida, L.: The profitability of timber growing from the companies' point of view and its increase	558
Dr. Szabó, K.: The profitability of sawmilling and timber processing in general	560
Dr. Márkus, L.: The leaders of working teams and their responsibility	564
Ilyés, B.: Possibilities on forestry application of network planning methods	565
Kotány, Gy.: The organization of the workshops and their work, as a means of increasing the labour productivity	566
Király, L.: The national and enterprisa information system and the electronic data processing	568
Contributions and summary	570

Az Országos Erdészeti
Egyesület kiadványa

A szerkesztő bizottság levelé-
címe: 1277 Budapest Pf. 17.
távbeszélő száma: 150-624

Szerkesztő: dr. Keresztési Béla

Szerkesztőségi főmunkatárs:
Jérome René

A szerkesztő bizottság tagjai:

Balázs István, Budapest;
Beck Antal, Pécs;
dr. Birck Oszkár, Budapest;
Bohács Antal, Miskolc;
Botos Géza, Debrecen;
Büttner Gyula, Szertegom;
Deák István, Tamási;
Erdős László, Budapest;
Fila József, Budapest;
Firbás Oszkár, Sopron;
Gáspár Hantos Géza, Budapest;
Hatler Rudolf, Kaposvár;
dr. Herpay Imre, Sopron;
Iharos Frigyes, Veszprém;
Imreh János, Budapest;
Jáhn Ferenc, Eger;
dr. Járó Zoltán, Budapest;
dr. Káldy József, Sopron;
Király Pál, Budapest;
dr. Madas András, Budapest;
Mészöly Győző, Budapest;
dr. Radó Gábor, Budapest;
dr. Sali Emil, Budapest;
dr. Solymos Rezső, Budapest;
dr. Speer Norbert, Budapest;
Stádel Károly, Győr;
Tóth István, Budapest;
dr. Tóth Sándor, Budapest;
Varga Ferenc, Sopron;
Vida László, Szeged;
Vörösmarty Zoltán, Tatabánya.

Kiadja a Lapkiadó Vállalat
(Budapest VI., Lenin krt. 9—11.
Levélcíme: 1906. Postafiók: 223.)
Felelős kiadó: Siklósi Norbert.
Kapják az Országos Erdészeti
Egyesület tagjai, előfizetők
még a Posta Központi Hírlap
Iroda (1900 Budapest V., József
náder tér 1.) és a lapterjesztés-
tároló foglalkozó egyes posta-
hivatalok útján. Külföldön ter-
jeszti a „Kultúra” Könyv- és
Hírlap Kikerkedelmi Vállalat,
H-1389 Budapest, Pf. 149.
Az évi előfizetés ára 7 \$.

Példányszám: 6050
1973 — 1980
Révai Nyomda, Budapest —
F. v.: Povárny Jenő

A fagazdaság közgazdasági kérdései

A Gazdaságtani Szakosztály konferenciája,
Budapest, 1973. október 11—12.

Az Országos Erdészeti Egyesület Gazdaságtani Szakosztálya elméleti és gyakorlati szakemberek bevonásával kétnapos konferenciát rendezett a Magyar Tudományos Akadémia székházában. A programot több mint 300-an hallgatták meg.

Az első napon dr. Keresztési Béla akadémiai levelező tag nyitotta meg a konferenciát és látta el az elnök tisztét. A második napon dr. Cziráki József, a soproni Egyetem rektora elnökölt. Fontos érdek fűződik ahhoz, hogy a két napon elhangzott előadásokban, korreferátumokban foglaltak minél szélesebb körben ismeretessé váljanak, mód legyen a hallottak részletesebb felidézésére. A Szerkesztő Bizottság ezért teljes lapszámot állított e cél szolgálatába. Ebben a lapterjedelem által megszabott méretű, hosszabb-rövidebb kivonatokat közlünk. A vita során elhangzottakból szintén csak a szélesebb körű érdeklődésre számotartó mondanivalókat ismertetjük.

Megnyitó

Nincs még másfél évtizede, hogy a Magyar Tudományos Akadémia akkori főtitkára, Erdei Ferenc az 1959. évi nagyszerű erdőnevelési konferencia megnyitásakor ebben az épületben tartott bevezető előadásában megállapí-

Dr. Keresztési Béla megnyitja a konferenciát

totta, hogy a fahozam növelése mellett nem kevésbé fontos az erdőgazdasági termelés gazdaságosságának a javítása. E tekintetben egyaránt szükség van a termelési költségek csökkentésére, a munkatermelékenységnek a növelésére, valamint az erdőgazdálkodás jövedelmezőségének a javítására. Megállapította

azt is, hogy ez a feladat elsősorban technikai fejlesztés megvalósítását, a mechanizálás fokozását igényli, e mellett azonban üzemszervezési és általában az ökonómiai kérdések egész sorát veti fel. Utalt arra is, hogy a közgazdasági és üzemgazdasági problémákra a továbbiakban jóval több figyelmet kell fordítani és ki kell szélesíteni az erdőgazdálkodás közgazdasági és üzemszervezési problémáinak tudományos feldolgozását is.

Segítette az erdészeti közgazdasági munkák megkezdését az is, hogy főhatóságunk a Berlieni Egyezményben kötelezettséget vállalt a KGST erdészeti gazdaságtani munkájába való bekapcsolódásra.

Nemcsak a kívülállók, de saját szakunk gyakorlati szakemberei is mind gyakrabban és mind nyomatékosabban hangoztatták, hogy az erdészeti gazdaságtani kutatásnak nagyobb teret és állandó keretet kell biztosítanunk. A

A konferencia résztvevőinek egy részlege

kedvező külső körülmények és a belső óhaj együttes hatása eredményt hozott. Az Erdészeti Tudományos Intézetben és a Faipari Kutató Intézetben 10 éve megindult az önálló közgazdaságtani kutatás, az Országos Erdészeti Egyesületben pedig megalakult és azóta is eredményesen működik a Gazdaságtani Szakosztály.

Az elmúlt 10 év munkájának részeredményeit a magyar és idegen nyelven megjelent tanulmányok tükrözik. A legszámottevőbb vállalkozásnak értékelhetjük azt a kézikönyvet, amelyet a gyakorlat és a kutatás szakembereinek kollektívája írt és amely a jövő évben jelenik meg. A munka alapot kíván adni a gyakorlatnak és az oktatásnak azzal, hogy makro- és mikroszinten összefoglalja nemcsak az erdőgazdálkodás, hanem az egész vertikum: a fagazdaság közgazdasági alapjait. Lezárja a meglehetősen nehéz első évtized munkáját és egyben alapot teremt a jövő számára.

Az előzőkből következik jelenlegi feladatunk: a jövő munkájának felvázolása. Jövő feladataink kitűzésekor kiinduló alap csak a végtermék szemlélet, tehát a komplex fagazdaság szemlélet lehet. A feladatok ebből adódóan szerteágazók, az egyes részek fontossága viszont különböző. Mivel a rendelkezésre álló anyagi és szellemi erőforrások lehatároltak, szükséges, hogy erőnket gazdaságosan hasznosítsuk. Mai konferenciánk egyik célja, hogy a felső vezetés, a kutatás, az oktatás és a gyakorlat képviselői felvázolják mai helyzetünket és irányt mutassanak problémáink megoldásához.

A fagazdaság fejlesztési koncepciója alapként rendelkezésre áll. E koncepció alátámasztására szolgáló feldolgozó, kutató munka folyamatban van. A különböző távú tervezés közgazdasági alapjainak és metodikájának kidolgozása befejezéshez közeledik. Felmértük a néhány éves múlttal rendelkező fagazdaság ágazati kapcsolatait. Ez felhívta a figyelmet arra, hogy eddigi szemléletünkben és tématerveinkben erdészetcentrikus szemlélet uralkodik, ami nem kis veszélyt rejt magában, mert a népgazdaságban való helyzetünket irreálisan becsüljük és ezért helytelen az arányérzetünk. Elsőrendű ágazati érdek a népgazdaságban való reális helyünk felmérése, ehhez kapcsolódik a tényleges összefüggéseknek az ágazati kapcsolatok segítségével való kimunkálása. Összehangolt, a gyakorlatra épülő kutató munkát igényel a vállalati tevékenység közgazdasági szabályozása is. Nem kis probléma a megfelelő jövedelmezőség elérése érdekében a fatermesztés hatékonysága fokozásának vizsgálata. Alapos munkát igényel a modern költségszámítási módszerek kidolgozása, az álló- és forgóeszköz gazdálkodás alapjainak kialakítása, erdeink élőfaállományának természetes egységekben és minőségben, valamint értékben való felmérése. A teljes vertikum korszerű információrendszerének kidolgozása szintén sürgős feladat. Párt- és kormányhatározat a termelékenység fokozása érdekében tűzte ki célul az üzem- és munkaszervezési kérdésekkel való foglalkozást. Ez a munka is megindult.

Az elméleti és gyakorlati feladatok kijelölése, azok végrehajtásának megszervezése és az összhang megteremtése nagy munka. Ennek a fontos, egymáshoz szorosan kapcsolódó kérdéscsoportnak megvitatását kívánja szolgáltni az OEE Gazdaságtani Szakosztálya e konferencia megrendezésével.

Dr. Madas András

A HOSSZÚTÁVÚ TERVEZÉS KÖZGAZDASÁGI ALAPJAI

A KGST államok egyeztetett programja szerint valamennyi KGST állam elkészíti 1971—1990. időszakra vonatkozó hosszútávú — 20 éves — tervét.

A népgazdaság hosszútávú tervezési munkái keretében eddig elkészült a fagazdaság távlati fejlesztési koncepciójának tervezete. Ez a munka népgazdasági szinten tárja fel az egész fagazdaság fejlődési tendenciáit, kapcsolatait a népgazdaság különféle ágazataihoz, helyzetét nemzetközi kapcsolatainkban. Azonban számos fontos kérdés nem ítélt meg tárgyilagosan és helyesen az üzemi távlati tervek nélkül. Ezért szükségessé vált az egész fagazdaságban a vállalatok távlati fejlesztési elgondolásainak megismerése.

Az 1990-ig terjedő üzemi távlati tervek készítésekor az egész fagazdaság előtt álló távlati feladatokból kellett kiindulni. A fagazdaság előtt álló legfontosabb távlati feladat *az erdők funkcióinak olyan harmonikus érvényesítése, amely biztosítja azok optimális hasznosítását az ország gazdasági fejlődése és az egész társadalom érdekében.*